

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Rétegrepeztes és koncesszió

Horváth Zoltán

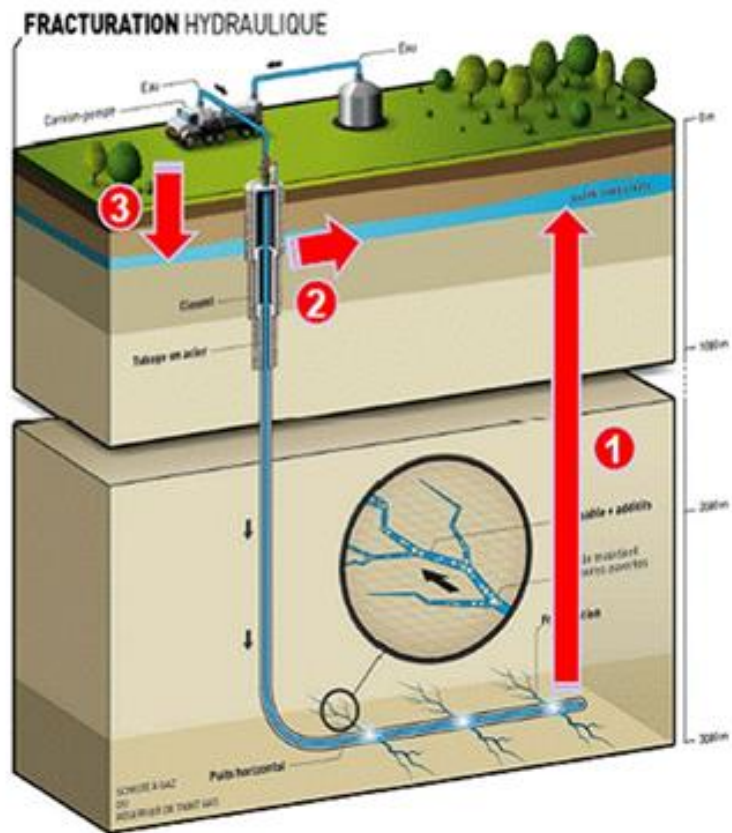
Energiaellátási és –gazdálkodási Főosztály

főosztályvezető

Figyelő konferencia, 2014. október 30.

Az előadás tematikája

- A bányászati koncesszióról
- Rétegrepesztés és koncesszió kapcsolata
- Első körös bányászati koncesszió
- Második körös bányászati koncesszió

A bányászati koncesszió jogi alapjai

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény / Koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény	A bányászatra vonatkoztatva
<ul style="list-style-type: none">• Állam kizárólagos gazdasági tevékenysége	<ul style="list-style-type: none">• Bányászati kutatás és kitermelés (ásványi nyersanyag vagy geotermikus energia)
<ul style="list-style-type: none">• Gyakorlásának időleges jogát	<ul style="list-style-type: none">• Legfeljebb 35 évre, egy alkalommal legfeljebb a koncessziós szerződés időtartamának felével meghosszabbítható
<ul style="list-style-type: none">• Koncessziós pályázat útján átengedi.	<ul style="list-style-type: none">• A bányászati ügyekért felelős miniszter nyilvános pályázatot ír ki.

A nemzeti fejlesztési miniszter bányászati koncessziós pályázatot írt ki:

- **2013. augusztus**
- **2014. június**

Közreműködő intézmények

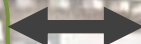
Nemzeti Fejlesztési Minisztérium

Energiaügyért felelős Államtitkárság

**Magyar Bányászati és Földtani Hivatal
(MBFH)**

**Magyar Földtani és Geofizikai Intézet
(MFGI)**

Földművelésügyi Minisztérium

(környezetvédelmi kérdések)

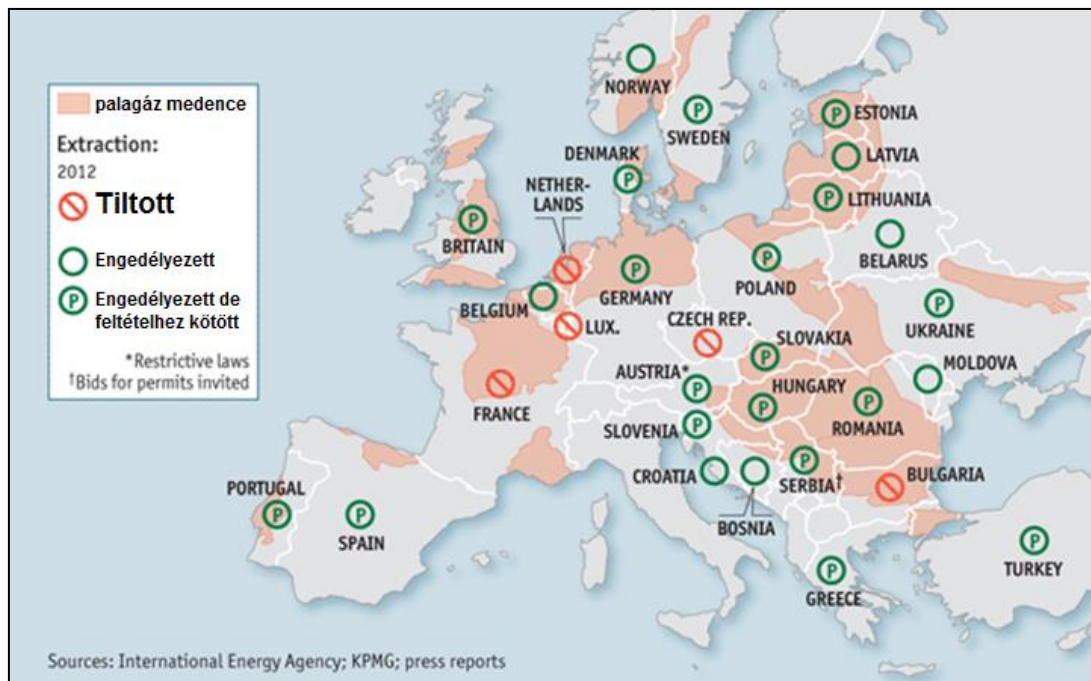
Nemzetgazdasági Minisztérium

(bányajáradék)

Rétegrepesztés és koncesszió kapcsolata

- A hidraulikus rétegrepesztés a világon egy jól ismert hatékony technológia, amit **1960-as évek óta** hazánkban is alkalmaznak.
- A technológia jelentős mértékű fejlődése tette lehetővé az USA-ban az ún. palagáz forradalmat.
- EU tagországok álláspontjai teljes tilalomtól az engedélymentes alkalmazásig.
- 2014/70/EU bizottsági ajánlás került elfogadásra 2014-ben.
- A koncesszióhoz csak **közvetetten kapcsolódik** a rétegrepesztés problémája.
- Hazánkban rétegrepesztés a jogszabályokban nem tiltott (**de jure**), de egyedi esetekben magyar környezetvédelmi hatóságok nem adták meg az elmúlt években az engedélyt (**de facto tiltott volt**).

Az eljárás folyamata

Elsőkörös bányászati koncesszió (2013)

- Szénhidrogén területen kettő, a geotermiában egy pályázat bizonyult érvényesnek és eredményesnek.
- Minden ajánlat növelt koncessziós díjat tartalmazott.
- A mindenkori bányajáradék felett került egy fizetendő többlet bányajáradék kulcs meghatározásra.

35 év	Geotermikus területek* (km ²)	Koncessziós díj Legkisebb nettó összege (Ft)	Pályázók	Nyertes pályázó	Nyertes pályázó vállalt díja (Ft)
1.	Jászberény (395)	38.500.000	CEGE Közép-Európai Geotermikus Energia Termelő Zrt. JÁSZ-PLASZTIK Kft.	CEGE Közép-Európai Geotermikus Energia Termelő Zrt.	63.500.000
2.	Ferencszállás (100)	49.000.000	-	-	-
3.	Kecskemét (525)	50.000.000	-	-	-

20 év	Szénhidrogén területek (km ²)	Koncessziós díj Legkisebb nettó összege (Ft)	Pályázók	Nyertes pályázó	Nyertes pályázó vállalt netó díja (Ft)
1.	Battonya-Pusztaföldvár É (390)	297.000.000	MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt VERMILION EXPLORATION B.V.	MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt.	305.000.000 **
2.	Battonya-Pusztaföldvár D (470)	293.000.000	VERMILION EXPLORATION B.V.	VERMILION EXPLORATION B.V.	394.436.600
3.	Szegedi-medence DK (280)	413.000.000	-	-	-
4.	Szegedi-medence NY (350)	300.000.000	MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt.	MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt.	1.911.350.000

*: Geotermikus területekre koncessziós pályázatra csak a 2500m alatti fúrás esetén van szükség.

**.: Battonya-Pusztaföldvár Észak területen a MOL került nyertesként kihirdetésre, de elállt a szerződéskötéstől, így a koncessziós pályázat nem volt eredményes.

Elsőkörös bányászati koncessziókkal kapcsolatos befektetői vélemények

	Felvetett problémák	Válasz / Megoldás
1.	Irracionális mértékű pénzügyi elvárások	<ul style="list-style-type: none"> • 19% minimális bányajáradék, megajánlott többlet értékelési szempont. • Minimális koncessziós díj átlagos szintje változatlan
2.	Kis területek méretek (280 - 470 km ²)	Megnövelt terület méretek. (400 - 910 km ²)
3.	Bizonytalan szabályozási rendszer aláássa a befektetők bizalmát: „változó” bányajáradék nem számszerűsíthető kockázatot jelent	A vállalt bányajáradék szerződésben történő fixálása.
4.	Munkaprogram	A pályázók műszaki, pénzügyi tevéit alapvetően a kutatási fázisra kell megadnia, a kitermeléssel kapcsolatban nem kell vállalatot tenniük.
5.	A geológiai adatokhoz való hozzáférésehez	Bánya törvény módosításának kezdeményezése.
6.	A rétegrepesztés és a Natura 2000 területen az engedélyeztetés problémái	A rétegrepesztés bányafelügyelet általi engedélyeztetése a műszaki üzemi terv keretei között.
7.	A pályázati eljárásrend bonyolultsága	Kisebb módosítások történtek az egyszerűsítés érdekében.

Második körös bányászati koncesszió (2014)

35 év	Geotermikus területek* (km ²)	Koncessziós díj legkisebb összege (Ft)	Legkisebb bányajáradék
1.	Battonya-Pusztaföldvár (360)	27.500.000	2 %

20 év	Szénhidrogén területek (km ²)	Koncessziós díj legkisebb nettó összege (Ft)	Legkisebb bányajáradék
1.	Ebes (830)	231.000.000	19 %
2.	Nádudvar (805)	204.000.000	19 %
3.	Nagylengyel-Nyugat (910)	192.000.000	19 %
4.	Okány-Kelet (400)	288.000.000	19 %
5.	Okány-Nyugat (485)	393.000.000	19 %
6.	Újléta (880)	300.000.000	19 %

- Az első körös pályázókon túl új pályázók is adtak be ajánlatokat.
- A szénhidrogén kutatással és kitermeléssel foglalkozó 9 érdeklődő összesen 37 pályázati kiírást vásárolt meg.
- Összesen 8 pályázat érkezett a 7 területre.
- Nem érkezett ajánlat Okány-Nyugat területre.

Értékelési szempontok

Értékelési szempontok	Pontszámok	
	2013.	2014.
szénhidrogén legteljesebb megkutatása, kitermelése	40	60
műszaki megoldások korszerűsége	50	10
környezeti elemek védelme, a károk megelőzése	20	10
kutatási tevékenység határideje	20	-
I. MUNKAPROGRAMJÁNAK TARTALMA	130	80
pályázó pénzügyi helyzete	25	25
referenciák	25	15
II. A PÁLYÁZÓ KONCESSZIÓS SZERZŐDÉS TELJESÍTÉSÉRE VALÓ ALKALMASSÁGA	50	40
legkisebb koncessziós díjon felül vállalt koncessziós díj	120	40
legkisebb bányajáradékon felül vállalt bányajáradék	-	140
III. PÉNZÜGYI VÁLLALÁSOK	120	180
I.+II.+III	300	300

Cél:

A versengő ajánlatok számának a növelése, az állami bevételek optimalizálása mellett.

Változások:

- A fix bányajáradékon felül vállalt bányajáradék, mint versenyszempont az értékelés legnagyobb súlyú elemévé vált.
- Így összességében a pénzügyi kötelezettségek vállalása az összes pontszám 60 %-a .

- A pályázatok értékelése megtörtént, az eredményhirdetés folyamatban van.
- Továbbra is várjuk a befektetői véleményeket és kezdeményezéseket.
- Az Nemzeti Fejlesztési Minisztérium a jövőben a szénhidrogén bányászat koncessziós pályázatok ütemezett kiírását tervezi és **támogatja a rétegrepesztési** technológia széleskörű alkalmazását.

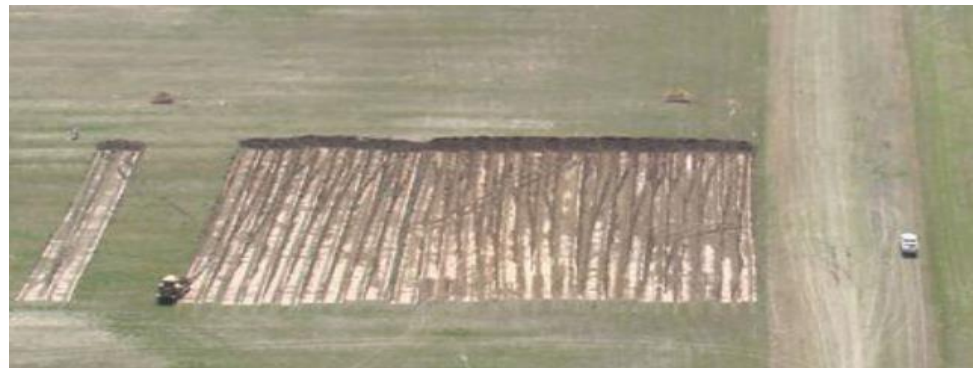
Mítoszok és valóság

Concession Investment in Hungary Shale Gas – Myths and the Reality June 14, 2013

William Marble, P.E.
Chief Engineering Officer
Hallwood Oil and Gas Co., Inc.

	Mítoszok	Valóság
1.	A palagáz és palaolaj „misztikus és más”...	Palagáz a legtermészetesebb forrása a földgáznak, összetétele nagyrészt metán.
2.	A palagázt/-olajat nehéz megtalálni.	A telepek nagy része már ismert és felfedezett.
3.	A hidraulikus rétegrepszítés környezetvédelmi szempontból veszélyes technológia.	<ul style="list-style-type: none"> • Az USA-ban hozzávetőlegesen 1 millió rétegrepszítést végeztek úgy, hogy nem szennyeződött a talajvíz. • A repesztő folyadék alkotó elemei a háztartásokban is használat, pl: sav - úszómedence, antibakteriális szer - sterilizálás az egészségügyben és a fogászatban, anyagstabilizáló – gyógyszerekben, Ph szabályozó – mosószerekben és szappanban... stb. • Lengyelországban jelentős mértékben alkalmazzák és biztonságosnak találják. • Kis terület igény: kutak egymástól 1m-re is elhelyezhetőek.

	Mítoszok	Valóság
4.	<p>Mi nem tudunk „palagázt” termelni az EU-ban, mert ...</p> <ul style="list-style-type: none"> ... a népsűrűség magas az USA-hoz képest. (Táblázat) ... a technológia nem áll rendelkezésre. ... nincs infrastruktúra és piac. 	<ul style="list-style-type: none"> Az USA-ban nagy népsűrűség mellett is elterjedt. Lengyelországban jelentős mértékben alkalmazzák. A fejlett technológia a piacon megvásárolható a szolgáltatások rendelkezésre állnak. Az EU földgáz elosztói infrastruktúrája jól kiépített és a gázpiaci kereslet jelentős.
5.	<p>A palagáz fúrása és a kitermelése jelentős technológiai kihívás.</p>	<ul style="list-style-type: none"> A palagáz technológia sokat fejlődött az elmúlt 40 év alatt, ez tette lehetővé a palagáz forradalmat.

	Sq. Km	Pop/Sq. Km	Wells	Sq. Km/well
U.S.A	9,156,369	34	824,847	11.1
EU	4,422,773	100		
States with wells	6,996,581	29.5	824,847	8.1
State w/ “shale”	1,994,851	42.5	567,955	3.5
Poland	312,685	123.2	512	611
Turkey	769,604	98.3	915	841
Pennsylvania	116,084	109.8	41,095	2.8
Ohio	106,068	108.8	39,524	2.7
Fort Worth, Texas	907	2,117	>1,000	0.9
DFW Airport	70	4 th busiest in world	>100	0.7

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Köszönöm a figyelmet!